

*Усікова Наталія Павлівна,
аспірант заочної форми навчання наукової
лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
навчально-наукового інституту № 3
Національна академія внутрішніх справ*

ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ НОРМ СТАТЕЙ 26 ТА 43 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ» І СТАТТІ 172⁸ КУПАП

Законом України «Про запобігання корупції» [1] (далі – Закон) встановлюються обмеження та заборони щодо використання певних видів інформації під час своєї діяльності, так і після її припинення.

Так, відповідно до пункту 2 частини першої статті 26 вказаного Закону особам, які уповноважені на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, зазначених у пункті 1 частини першої статті 3, після звільнення або іншого припинення діяльності забороняється розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом.

Статтею 43 Закону встановлюються обмеження щодо осіб, зазначених у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, в частині не розголошення і не використання в інший спосіб конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом.

Частиною першої статті 172⁸ Кодексу України про адміністративну відповідальність [2] (далі – КУпАП) за незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень, особами, зазначеними у пункті 1 та підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Співвідношення положень пункту 2 частини першої статей 26, статті 43 Закону та частини першої статті 172⁸ КУпАП вказує на наявність деяких неузгоджень між ними, які на мою думку потребують врегулюванню.

По-перше, щодо предмету заборони (обмеження): у пункті 2 частини першої статті 26 – це інформація, яка стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень, у статті 43 Закону – конфіденційна та інша інформація з обмеженим доступом, що стала

відома особі у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків; у частині 1 статті 172⁸ КУпАП – інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень. З наведеного вбачається, що у кожній статті є свій вид інформації, який забороняється розголошувати. Таким чином:

– особи, які звільняються або припиняють свою діяльність не будуть нести відповідальність за розголошення інформацію, яка їм стала відома під час виконання професійних обов'язків;

– особам, які звільняються або припиняють свою діяльність, а також суб'єктам частини першої статті 172⁸ КУпАП забороняються розголошувати будь-яку інформацію, що є не зовсім доречним. У той же час відповідно до статті 43 заборона на розголошення поширюється лише на конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що є більш логічним.

По-друге, щодо суб'єкта відповідальності, який у всіх статтях різний: відповідно до пункту 2 частини першої статті 26 Закону – це особи, які уповноважені на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону, відповідно до статті 43 Закону – особи, зазначених у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, а відповідно до примітки до статті 172⁸ КУпАП – до відповідальності можна притягнути лише осіб, які зазначені у пункті 1 та підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону. Вважаю, що адміністративна відповідальність за розголошення та використання в інший спосіб конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом повинна наставати щодо всіх осіб, які визначені у частині першій статті 3 Закону.

Враховуючи викладене, з метою усунення правової колізії, пропонується узгодити та привести до єдиного положення пункту 2 частини першої статті 26 Закону, статті 43 Закону та частини 1 статті 172⁸ КУпАП, зокрема, викласти їх у наступних редакціях:

Закон України «Про запобігання корупції»:

«Стаття 26. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування

1. Особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, забороняється:

...

2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень, крім випадків, встановлених законом;

...

Стаття 43. Нерозголошення інформації

1. Особи, зазначені у частині першій статті 3 цього Закону, не розголошують і не використовують в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових або інших визначених законом повноважень, крім випадків, встановлених законом.

Кодекс України про адміністративну відповідальність:

«**Стаття 172⁸**. Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень

Незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень, крім випадків, встановлених законом, –

...

Примітка. Суб'єктом правопорушень у частині першій цієї статті є особи, зазначені у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також особи, зазначені в частині другій статті 17 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань».

Список використаних джерела

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: прийнятий Верховною Радою УРСР 07 грудня 1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.